

Lleis

Llei 24/2025, del 13 de novembre, d'accessibilitat universal.

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 13 de novembre del 2025 ha aprovat la següent:

Llei 24/2025, del 13 de novembre, d'accessibilitat universal

Índex

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Definicions

Article 2. Objecte

Article 3. Àmbit d'aplicació

Article 4. Competències

Article 5. Principis generals

Article 6. Avaluació de solucions alternatives a l'accessibilitat

Capítol segon. Entorns de l'accessibilitat

Secció primera. Accessibilitat a l'entorn natural

Article 7. Condicions d'accessibilitat dels entorns naturals d'ús públic

Secció segona. Accessibilitat a l'entorn urbanitzat

Article 8. Condicions generals d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic

Article 9. Condicions d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic de nova construcció

Article 10. Condicions d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic existents

Article 11. Elements d'urbanització i mobiliari urbà

Secció tercera. Accessibilitat a l'entorn edificat

Article 12. Condicions d'accessibilitat dels edificis i locals d'ús públic de nova construcció

Article 13. Condicions d'accessibilitat dels edificis i locals d'ús públic existents

Article 14. Condicions d'accessibilitat dels edificis d'habitatges de nova construcció

Article 15. Condicions d'accessibilitat dels edificis d'habitatges i habitatges existents

Article 16. Edificis d'habitatges i habitatges públics

Article 17. Edificis amb valor historicoartístic

Article 18. Informació, senyalització i seguretat en cas d'incendi o d'una altra necessitat d'evacuació dels edificis

Secció quarta. Tramitacions i procediments administratius

Article 19. Llicències d'obres

Article 20. Obres públiques

Article 21. Autoritzacions d'obertura d'establiments comercials o modificació de negoci o d'activitat

Secció cinquena. Accessibilitat en els mitjans de transport

Article 22. Condicions d'accessibilitat del transport públic de viatgers

Article 23. Obligacions dels proveïdors de servei de transport públic

Article 24. Llicències de taxis

Article 25. Transport particular acreditat

Secció sisena. Accessibilitat en la informació i la comunicació

Article 26. Societat de la informació

Article 27. Condicions d'accessibilitat dels elements d'informació i de senyalització

Article 28. Formes de comunicació

Article 29. Accessibilitat en la comunicació en la relació amb les administracions públiques i amb els proveïdors de serveis públics

Article 30. Persones de suport de la comunicació o de la interacció
Secció setena. Accessibilitat dels serveis públics o d'ús públic
Article 31. Condicions d'accessibilitat dels serveis públics
Article 32. Condicions d'accessibilitat dels serveis d'ús públic
Secció vuitena. Accessibilitat en els productes
Article 33. Condicions d'accessibilitat dels productes
Article 34. Disseny i fabricació dels productes
Secció novena. Accessibilitat en les activitats culturals, esportives i de lleure
Article 35. Condicions d'accessibilitat de les activitats culturals, esportives i de lleure
Capítol tercer. Promoció i foment de l'accessibilitat
Article 36. Pla d'accessibilitat
Article 37. Distintiu de qualitat
Article 38. Mesures de foment, promoció i sensibilització
Article 39. Formació del personal
Article 40. Accessibilitat en els plans d'estudi
Article 41. Ajuts a les actuacions de promoció de l'accessibilitat
Article 42. Informació i assessorament
Article 43. Comissió per al Foment de l'Accessibilitat
Article 44. Dotació pressupostària
Capítol quart. Règim sancionador
Article 45. Tipificació de les infraccions
Article 46. Subjectes responsables
Article 47. Prescripció de les infraccions i les sancions
Article 48. Sancions
Article 49. Criteris de graduació de les sancions
Article 50. Procediment sancionador
Disposició addicional primera. Actualització dels imports de les sancions
Disposició addicional segona. Encomana per publicar un nou sistema d'ajuts, subvencions i incentius fiscals
Disposició addicional tercera. Encomana per implementar un sistema de representació del sector empresarial
Disposició transitòria primera.
Disposició transitòria segona.
Disposició derogatòria única.
Disposició final primera. Desplegament reglamentari
Disposició final segona. Elaboració i registre dels plans d'accessibilitat
Disposició final tercera. Regulació del distintiu de qualitat
Disposició final quarta. Modificació de la Llei 15/2022, del 23 de maig, de text consolidat d'arrendaments de finques urbanes
Disposició final cinquena. Modificació de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000
Disposició final sisena. Modificació de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998
Disposició final setena. Modificació de la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del procediment contenciós administratiu
Disposició final vuitena. Modificació de la Llei 22/2021, de 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil
Disposició final novena. Caràcter de llei qualificada
Disposició final desena. Textos consolidats
Disposició final onzena. Entrada en vigor

Exposició de motius

La Llei d'accessibilitat, del 6 d'abril de 1995, va suposar un avenç significatiu en el reconeixement dels drets de les persones amb discapacitat a Andorra. Ara bé, aquesta norma es va centrar principalment en l'eliminació de barreres arquitectòniques i urbanístiques, promovent l'accessibilitat en l'entorn físic. Tanmateix, des que es va aprovar, han transcorregut tres dècades, un període durant el qual les necessitats socials, els progressos tecnològics i els estàndards internacionals han evolucionat profundament.

Un pas rellevant en l'actualització del marc normatiu va tenir lloc amb l'aprovació de la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, la qual va adaptar la legislació sectorial i va afectar, entre altres normes, la Llei d'accessibilitat, per tal d'introduir-hi conceptes fonamentals, com ara el disseny universal. Així mateix, aquest text encomanava al Govern l'aprovació d'un projecte de Llei de modificació de la Llei d'accessibilitat, del 6 d'abril de 1995, adequat a les noves necessitats de la societat i conforme als nous criteris establerts al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat.

És per això que la Llei d'accessibilitat universal s'emmarca en les recomanacions dels organismes internacionals, en especial el Comitè sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de les Nacions Unides, i en els principals Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Avui, Andorra, compromesa amb els valors de justícia social i integració, reconeix la necessitat d'avançar cap a un marc normatiu renovat i ambiciós que s'ajusti als principis de l'accessibilitat universal i el disseny per a tothom, adaptat a les exigències contemporànies. En aquest sentit, l'accessibilitat universal constitueix no només un requisit essencial per garantir la igualtat d'oportunitats, sinó també una condició indispensable per al desenvolupament personal, social i econòmic de tota la ciutadania.

En efecte, aquesta Llei té com a objectiu principal assegurar l'eliminació de barreres físiques, comunicatives, sensorials i cognitives que encara persisteixen i que dificulten la plena participació de totes les persones, i especialment les persones amb discapacitat i altres col·lectius vulnerables, en els diversos àmbits de la vida quotidiana. Això, establint els mecanismes necessaris per garantir que totes les persones puguin accedir, utilitzar i gaudir, en condicions d'igualtat, els espais públics i privats d'ús públic, així com els serveis i els productes.

Amb aquesta finalitat, la Llei que ens ocupa regula l'accessibilitat en àmbits tan diversos com l'entorn natural, l'entorn urbanitzat, l'entorn edificat, el transport, les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), els productes, els serveis públics i d'ús públic i les activitats culturals, esportives i de lleure.

Aquest text preveu un desplegament reglamentari que permetrà desenvolupar, d'una forma detallada i homogènia, les disposicions tècniques necessàries per garantir l'harmonització dels requisits d'accessibilitat, especialment, per a determinats productes i serveis, així com l'accessibilitat als altres entorns.

Amb l'aprovació d'aquesta Llei, Andorra traça el camí cap a un futur més just i inclusiu, i consolida el seu compromís amb els drets fonamentals de totes les persones, sense distincions.

La Llei s'estructura en cinquanta articles repartits en quatre capítols, tres disposicions addicionals, dos disposicions transitòries, una disposició derogatòria i onze disposicions finals.

El capítol primer ofereix el marc conceptual per entendre els seus objectius i l'àmbit d'aplicació. Així, s'hi defineixen conceptes clau i s'hi fixa l'objecte de la Llei, que és garantir l'accessibilitat universal i integral a tots els entorns. Pel que fa a l'àmbit d'aplicació, la norma s'estén a tots els sectors públics i privats, incloent-hi edificis, locals, mitjans de transport, informació i mitjans de comunicació i productes i serveis. A més, s'hi defineixen les competències de les administracions públiques en matèria d'accessibilitat, especificant que són les responsables d'aplicar, supervisar i fomentar el compliment de la Llei. Així mateix, s'hi inclou la possibilitat d'adoptar solucions alternatives quan l'adaptació no sigui viable per raons tècniques o econòmiques i s'introdueixen criteris per avaluar-ne la proporcionalitat, tant econòmica com dels mitjans tècnics. Tot amb la voluntat d'establir criteris objectius per determinar els supòsits en què l'adaptació no sigui viable.

El capítol segon se centra en cadascun dels entorns de l'accessibilitat i es divideix en nou seccions: la primera, la segona i la tercera regulen l'accessibilitat a l'espai físic; la quarta estableix els procediments administratius que es veuen afectats per aquesta Llei; la cinquena es dedica a l'accessibilitat en els mitjans de transport; la sisena tracta de l'accessibilitat en la informació i la comunicació; la setena, l'accés als serveis públics i d'ús públic; la vuitena se centra en l'accessibilitat en els productes, i la novena defineix l'accessibilitat en les activitats culturals, esportives i de lleure.

El capítol tercer estableix les mesures de foment i promoció de l'accessibilitat. Entre elles, destaca l'obligació de les persones físiques o jurídiques, públiques i privades, titulars d'un servei públic o d'ús públic existent, d'elaborar plans d'accessibilitat, d'implementació gradual, per facilitar una transició ordenada i sostenible cap a l'accessibilitat universal.

També crea el distintiu de qualitat de l'accessibilitat, regula els aspectes principals de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat i garanteix la participació activa de les persones amb discapacitat i les seves organitzacions. Aquest enfocament participatiu busca assegurar que les necessitats i experiències de les persones amb discapacitat siguin el centre de totes les decisions. Finalment, es preveuen mesures de foment, promoció i sensibilització destinades a incentivar l'accessibilitat universal en tots els espais, entorns i processos. Només amb una ciutadania i unes institucions conscienciades sobre la importància de la inclusió i el respecte per la diversitat serà possible transformar Andorra en un país realment accessible i integrador.

El capítol quart preveu el règim sancionador, que incorpora mecanismes d'inspecció, supervisió i seguiment per assegurar el compliment de les disposicions establertes en aquesta Llei.

A través de les disposicions addicionals segona i tercera, s'encomana al Govern que estableixi un nou sistema d'ajuts, subvencions i incentius fiscals adreçats a aquelles empreses que hagin d'adaptar les seves infraestructures, productes o serveis a les exigències d'accessibilitat, i que implementi un sistema de representació del sector empresarial per tal que participi en els processos d'elaboració de la normativa reglamentària que ha de desplegar aquesta Llei.

Les disposicions finals, a més de determinar l'entrada en vigor de la Llei, modifiquen diverses normes, per adaptar-les als nous preceptes legals. En particular, es modifiquen diverses normes en matèria jurisdiccional en l'àmbit penal, civil i contenciós administratiu, per incorporar-hi les prescripcions d'aquesta Llei en matèria de suport a les persones amb discapacitat en el marc de la tramitació de procediments judicials.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Definicions

A l'efecte d'aquesta Llei, s'estableixen les definicions següents:

- a) *Accessibilitat universal*: conjunt de condicions d'usabilitat i comprensibilitat que s'ha d'acomplir a l'entorn físic natural, urbanitzat i edificat, els mitjans de transport, l'accés a la informació i les formes d'interacció amb els serveis públics i d'ús públic i els sistemes d'informació, d'expressió i de comunicació, perquè totes les persones els puguin fer servir i puguin gaudir-ne amb seguretat i comoditat, i de la manera més autònoma i natural possible, en els termes establerts en aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin, sense detriment de l'eventual utilització de mitjans de suport alternatius.
- b) *Accessible*: entorn dissenyat o adaptat perquè totes les persones puguin utilitzar-lo amb seguretat, autonomia i comoditat, independentment de les seves capacitats.
- c) *Practicable*: entorn que és utilitzable amb certes limitacions o esforç addicional.
- d) *Barreres a l'accessibilitat*: impediments, traves o obstacles per a la interacció de les persones amb l'entorn físic, el transport, els productes, els serveis, la informació i les comunicacions.
- e) *Persones amb mobilitat reduïda*: persones que tenen dificultats per desplaçar-se, moure's o interaccionar amb l'entorn amb seguretat i autonomia.
- f) *Persones amb discapacitat*: persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres persones.

- g) *Entorn físic*: entorn natural d'ús públic, entorn urbanitzat i entorn edificat.
- Entorns naturals d'ús públic: espais del medi natural amb accés rodat i amb serveis que permetin un ús públic, destinats a ser utilitzats per la ciutadania per a activitats recreatives, culturals, educatives o d'esbarjo.
 - Entorns urbanitzats: vies, parcs, places i altres espais exteriors d'ús públic situats en l'entorn urbà.
 - Entorns edificats: edificis i locals d'ús públic i edificis d'habitatges.
- h) *Ús públic*: usat per un nombre indeterminat de persones o pel públic en general. No es consideren edificis o espais d'ús públic els destinats a l'ús privatiu d'habitatge.
- i) *Edificació*: la part d'un edifici, l'edifici o el conjunt d'edificis amb identitat pròpia que es poden destinar a diverses finalitats. En l'edificació, hi són compresos les instal·lacions fixes i l'equipament propi i també els elements d'urbanització interior de la parcel·la o del solar que estan adscrits a l'edifici. El terme *edifici* s'empra amb el mateix significat que el que s'indica per al terme *edificació*, incloent-hi els elements que hi són compresos.
- j) *Edifici d'habitatges*: edificació que es troba en l'entorn urbanitzat o natural, destinada a la residència de les persones físiques, inclosos els espais comuns de l'edifici que té aquesta finalitat.
- k) *Elements d'urbanització*: qualsevol component de les obres d'urbanització, referent al subministrament i la distribució d'aigua, el sanejament, la captació i la distribució d'energia, les telecomunicacions, la seguretat i la senyalització viàries, la jardineria i la pavimentació, així com tots els elements que materialitzen les indicacions dels plans urbanístics i els projectes d'urbanització.
- l) *Itinerari de vianants*: carrer, camí, trajecte o recorregut que relaciona els espais de trànsit de persones entre si o amb les edificacions o el seu interior o amb els mitjans de transport de l'entorn.
- m) *Servei públic*: servei prestat de forma regular i contínua per l'administració pública, directament o mitjançant proveïdors o concessionaris, per satisfer les necessitats generals públiques.
- n) *Servei d'ús públic*: qualsevol servei proporcionat per l'Administració pública o per entitats autoritzades que està dissenyat per satisfer les necessitats de la població en general.
- o) *Comunicació*: acció i procés de transmetre un missatge, establint una relació i una interacció social. La comunicació pot ser auditiva; tàtil, que pot incloure, entre altres aspectes, el sistema de lectoescriptura Braille, els símbols i gràfics en relleu o la llengua de signes amb o sense suport tàtil; o visual, que inclou el sistema gràfic alfabètic i simbòlic i els senyals lluminosos.
- p) *Mitjans de suport*: ajudes que actuen com a intermediàries entre l'entorn i les persones amb discapacitat i els permeten millorar la qualitat de vida o incrementar l'autonomia personal.
- q) *Producte de suport*: qualsevol producte (inclosos els dispositius, els instruments, les tecnologies i el programari) disponible en el mercat o fabricat especialment per prevenir, compensar, controlar, mitigar o neutralitzar deficiències, limitacions en l'activitat i restriccions en la participació.
- Suport personal*: persona preparada per facilitar o garantir l'ús de productes i serveis, la comunicació o la mobilitat a les persones amb discapacitat, com ara el guia intèrpret de llengua de signes, el mediador comunicatiu o l'assistent personal.
 - Suport animal*: animal ensinistrat especialment per cobrir necessitats concretes d'una persona amb discapacitat, com els gossos d'assistència.
- r) *Materials de lectura fàcil*: materials elaborats segons les directrius internacionals d'*Inclusion Europe*, xarxa europea de representació de les persones amb discapacitat intel·lectual, i de l'IFLA, la Federació Internacional d'Associacions de Bibliotecaris i Biblioteques, i que promouen una simplificació dels textos amb l'objectiu de fer-los accessibles a tota la ciutadania. Aquesta simplificació consisteix en la utilització d'un llenguatge planer i directe, un contingut assequible per als destinataris i un disseny que harmonitzi contingut i formes.
- s) *Producte*: qualsevol bé, fabricat o distribuït, que es posi a disposició del públic en general per usar-lo, consumir-lo o adquirir-lo.
- t) *Pla d'accessibilitat*: instrument que identifica i planifica les actuacions per tal d'assolir, de manera progressiva, les condicions d'accessibilitat establertes per aquesta Llei i per la normativa de desplegament corresponent.

Article 2. Objecte

Aquesta Llei té com a objecte garantir l'accessibilitat a l'entorn físic, els transports, la informació i les comunicacions, incloent-hi els sistemes i les tecnologies de la informació i la comunicació, els serveis i les instal·lacions públics o d'ús públic i els productes, a totes les persones perquè puguin viure d'una manera independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida.

Article 3. Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquesta Llei vinculen qualsevol persona física o jurídica, pública o privada, que dugui a terme en territori andorrà alguna de les actuacions que hi queden subjectes.

Article 4. Competències

1. Correspon al Govern, dins de l'àmbit de les seves competències:

- a) Desplegar i executar aquesta Llei i la normativa sectorial relacionada amb l'accessibilitat.
- b) Impulsar les actuacions i les estratègies que garanteixin l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei i la normativa que la desenvolupi o concordant, incloent-hi mecanismes de suport tècnic i econòmic a les entitats públiques i privades implicades.
- c) Exercir la inspecció i la potestat sancionadora en el marc de les seves competències.
- d) Supervisar i garantir l'accessibilitat en els permisos urbanístics i les llicències d'obres majors, amb l'objectiu d'assegurar que totes les noves construccions i reformes compleixin la normativa vigent en matèria d'accessibilitat.
- e) Fomentar la coordinació amb altres administracions públiques, especialment amb els comuns, i amb els sectors socials i econòmics, per assegurar una implementació integrada i efectiva de les mesures d'accessibilitat.
- f) Promoure la sensibilització i la formació en matèria d'accessibilitat universal, adreçada tant a la ciutadania com als professionals responsables del disseny, l'execució i la gestió dels espais, serveis i productes accessibles.

2. Correspon als comuns, dins de l'àmbit de les seves competències:

- a) Planificar, dissenyar i executar les actuacions d'accessibilitat en els espais i les infraestructures del seu àmbit territorial.
- b) Supervisar i garantir l'accessibilitat en els permisos urbanístics i les llicències d'obres menors.
- c) Vetllar per l'accessibilitat en la prestació de serveis comunals, incloent-hi transport públic local, activitats culturals i lúdiques, serveis d'atenció ciutadana i altres iniciatives promogudes pel comú.
- d) Col·laborar amb el Govern en la implementació de polítiques, estratègies i programes d'accessibilitat, proporcionant informació, suport tècnic i recursos per garantir-ne una aplicació efectiva a la parròquia.

Article 5. Principis generals

Aquesta Llei es regeix pels següents principis:

- a) Accessibilitat universal: els entorns i els serveis han de permetre l'autonomia de les persones, assegurant que puguin accedir-hi i utilitzar-los sense necessitat de l'ajuda d'altres.
- b) Disseny universal: els entorns, els productes i els serveis han de ser accessibles i utilitzables per totes les persones, sense necessitat d'adaptacions particulars.
- c) Igualtat d'oportunitats: s'assegura que totes les persones, independentment de la seva capacitat o altres circumstàncies, tinguin el mateix accés als serveis, els entorns, les tecnologies, la informació i les comunicacions. Això inclou la identificació i l'eliminació d'obstacles i barreres d'accés i d'interacció.
- d) No-discriminació: és l'absència de tota discriminació, directa o indirecta, per a l'accés a l'entorn físic, el transport, la informació i les comunicacions, entre altres àmbits, inclosos els sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions, i als serveis i les instal·lacions oberts al públic o d'ús públic.
- e) Autonomia personal: implica que tots els entorns, els productes i els serveis han d'estar dissenyats perquè qualsevol persona, independentment de la seva condició, pugui accedir-hi i utilitzar-los de manera autònoma.

- f) Normalització: les solucions accessibles han de ser integrades de manera normalitzada, per tal que no es percebin com a excepcions, sinó com una part essencial del disseny.
- g) Ajustos raonables: són les mesures d'adequació física, social i actitudinal que, d'una manera eficaç i pràctica, i sense que comportin una càrrega desproporcionada, faciliten l'accessibilitat i la participació de qualsevol persona en igualtat de condicions.
- h) Proporcionalitat: es garanteix que es facin ajustos raonables per permetre l'accés a entorns, productes i serveis, sense que això suposi una càrrega desproporcionada, atenent els criteris següents:
- i. Els efectes discriminatoris que comportaria per a les persones amb discapacitat que la mesura no es dugués a terme.
 - ii. Les característiques de la persona, l'entitat o l'organització que ha de dur a terme la mesura.
 - iii. El cost d'incorporar la mesura.
 - iv. La possibilitat d'obtenir finançament públic o altres ajuts.
- i) Participació i inclusió: l'accessibilitat és una de les eines per garantir que totes les persones puguin participar de manera efectiva en la societat, eliminant les barreres que dificulten aquesta participació.
- j) Seguretat i usabilitat: els entorns i els productes accessibles han de ser segurs i fàcils d'utilitzar per tothom.
- k) Perspectiva de gènere: totes les actuacions relatives a l'accessibilitat han de tenir en compte i integrar les qüestions de gènere, que inclouen activitats específiques en l'àmbit de la igualtat i l'acció positiva davant de posicions de desavantatge.
- l) Transversalitat: l'accessibilitat ha d'estar present en totes les polítiques públiques, incloent-hi àrees com la justícia, l'educació, la sanitat, el transport i les tecnologies.
- m) Innovació: la recerca i el desenvolupament de nous materials, dissenys i tecnologies han de contribuir a millorar la qualitat de vida de totes les persones.

Article 6. Avaluació de solucions alternatives a l'accessibilitat

1. Si es donen circumstàncies específiques que no permeten que un espai, un servei o un local pugui assolir el compliment de la normativa d'accessibilitat sense requerir mitjans tècnics o econòmics que comportin una càrrega desproporcionada, de conformitat amb l'apartat 4, s'han de plantejar solucions alternatives, sempre que siguin viables, per garantir que l'espai, el servei o el local sigui practicable, d'acord amb els principis d'ajustos raonables i proporcionalitat.
2. L'entitat pública o privada que proposi la solució alternativa ha de trametre al ministeri competent en matèria d'accessibilitat un informe tècnic on es justifiquin degudament les limitacions i els requeriments desproporcionats en relació amb els requisits d'accessibilitat, l'anàlisi econòmica detallada, la proposta de solució alternativa que se sol·licita admetre en el seu lloc i l'avaluació de l'impacte. En qualsevol cas, el ministeri competent en matèria d'accessibilitat pot elevar la proposta a la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat.
3. El Govern ha de definir per via reglamentària el procediment d'avaluació i admissió de les solucions alternatives.
4. Per avaluar la proporcionalitat, s'han de tenir en compte especialment els factors següents:
 - a) Quant a la proporcionalitat dels mitjans econòmics:
 - i. Cost de l'adaptació en relació amb el pressupost o ingressos anuals: El cost total estimat de les obres o les actuacions per millorar l'accessibilitat s'ha d'avaluar en relació amb els beneficis anuals de l'entitat o, en el cas de persones físiques, amb els beneficis anuals derivats de l'exercici de la seva activitat. Es considera l'indici orientatiu de càrrega desproporcionada quan aquest cost representi, almenys, el 10% dels ingressos sempre que representi més del 30% dels beneficis anuals.
 - ii. Cost de l'adaptació en relació amb el valor de l'immoble o la instal·lació: El cost total estimat de les obres i les mesures d'accessibilitat s'ha de comparar amb el valor taxat de l'immoble o la instal·lació objecte d'intervenció. Es considera l'indici orientatiu de càrrega desproporcionada quan aquest cost representi, almenys, el 20 % del valor taxat de l'immoble o la instal·lació. Aquests criteris s'han de ponderar en funció de la disponibilitat de finançament extern, i de l'impacte social i d'ús de l'adaptació, d'acord amb el nombre potencial de beneficiaris, el caràcter del servei i la gravetat de la barrera, entre altres extrems.

b) Quant a la proporcionalitat dels mitjans tècnics: S'ha de valorar l'existència d'elements patrimonials o estructurals que impedeixin les intervencions, el grau de dificultat per integrar l'adaptació sense comprometre la seguretat, l'estanquitat o l'estabilitat de l'immoble, de manera que s'ha de tenir en compte la compatibilitat constructiva i la complexitat de l'obra.

En el cas d'obres que impliquin adaptacions d'accessibilitat que per la seva naturalesa i les característiques de l'edificació existent no disposin de l'espai suficient per realitzar aquestes obres d'accessibilitat, l'administració competent pot permetre que els elements estructurals ocupin espai públic de forma definitiva, amb un permís d'obres menors.

5. En aquells casos en què també resulti inviable proposar solucions alternatives, no és necessari presentar-ne cap. Aquesta impossibilitat ha de ser degudament justificada mitjançant l'informe tècnic corresponent, de conformitat amb els criteris establerts a l'apartat 2.

Capítol segon. Entorns de l'accessibilitat

Secció primera. Accessibilitat a l'entorn natural

Article 7. *Condicions d'accessibilitat dels entorns naturals d'ús públic*

1. Als entorns naturals concebuts específicament per a l'ús públic que disposin d'accessos rodats on es duuguin a terme activitats recreatives, culturals, educatives o d'esbarjo, fins al límit de l'accés rodat, s'han de complir les condicions d'accessibilitat en aquells espais, àmbits o elements, tals com els accessos, els aparcaments, els centres d'informació i interpretació, els materials orientatius i informatius i els elements de senyalització, les edificacions o les construccions de concurrència pública, els lavabos i les àrees higièniques i sanitàries, les fonts d'aigua potable i altres de naturalesa anàloga, en els casos i de la forma que siguin tècnicament possibles, garantint el respecte i la preservació del medi ambient.

2. Quan l'adaptació d'aquests entorns requereixi mitjans tècnics o econòmics que suposin una càrrega desproporcionada o per raons justificades de preservació del medi natural, es poden plantejar solucions alternatives, que han de disposar d'un informe favorable vinculant del ministeri responsable del medi ambient i del ministeri competent en matèria d'accessibilitat i s'han d'eleva a la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat, d'acord amb el que preveu l'article 6.2.

3. Les entitats públiques o privades encarregades de la gestió dels entorns naturals d'ús públic existents que compleixin els requisits de l'apartat 1, han d'elaborar el pla d'accessibilitat en els termes previstos a l'article 36.

Secció segona. Accessibilitat a l'entorn urbanitzat

Article 8. *Condicions generals d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic*

1. Els entorns urbanitzats d'ús públic han de ser dissenyats, construïts, mantinguts i gestionats d'acord amb el principi de disseny universal i amb perspectiva de gènere. Els elements d'urbanització, el mobiliari urbà i les infraestructures han d'assegurar la seva utilització segura i autònoma.

2. Les actuacions en els entorns urbanitzats han d'assegurar itineraris de vianants accessibles, lliures d'obstacles, amb paviments antilliscants i amb senyalitzacions tàctils i visuals, d'acord amb el que estableix aquesta Llei i el reglament que la desenvolupi, que connectin de manera segura i contínua els espais d'ús públic. Quan sigui possible, els itineraris de vianants s'han de fer coincidir amb les rutes escolars segures, les quals han d'adaptar-se per complir els requisits d'accessibilitat.

3. Per al disseny i la planificació d'aquests entorns, els comuns poden sol·licitar l'assessorament de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat, amb l'objectiu de garantir l'adequació tècnica i el compliment dels criteris d'accessibilitat universal.

Article 9. *Condicions d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic de nova construcció*

1. Els entorns urbanitzats d'ús públic de nova construcció pública o privada, sigui quin sigui el seu ús, han de complir les condicions d'accessibilitat establertes en aquesta Llei i en els reglaments que la desenvolupin, respecte d'aquells entorns, àmbits, espais o de les seves parts o elements.
2. Els entorns urbanitzats d'ús públic de construcció posterior a l'aprovació de la present Llei i els equipaments que s'hi instal·lin han de ser projectats i construïts de forma que siguin accessibles per a totes les persones, tant en els aspectes físics, incloent-hi portes, passadissos, ascensors, lavabos i altres elements que han de complir les dimensions i les característiques de conformitat amb el que preveu el reglament, així com en els mitjans de senyalització, d'informació o de comunicació.
3. En les zones destinades a l'estacionament o aparcament s'ha de reservar amb caràcter permanent, i tan a prop com sigui possible dels accessos de vianants accessibles, places suficients per a vehicles acreditats que transportin persones amb mobilitat reduïda, degudament senyalitzades. El Govern ha de determinar reglamentàriament el percentatge d'aquestes places referents als pàrquings públics i als edificis de nova construcció.
4. Els criteris bàsics d'accessibilitat als entorns urbanitzats d'ús públic determinats en aquesta Llei i en els reglaments de desplegament s'han de tenir en consideració en els projectes d'interès nacional i en els plans sectorials, en el planejament general i en el planejament derivat.
5. Qualsevol tipus d'intervenció o obra a la via pública ha de ser senyalitzada de manera clara i accessible, de conformitat amb el que preveu aquesta Llei i els seus reglaments. Especialment, s'han d'adoptar mecanismes efectius per permetre la detecció fàcil d'obstacles i s'han de garantir alternatives segures i accessibles que no impliquin dificultats addicionals.
6. Si es donen circumstàncies específiques que no permeten que un espai pugui assolir el compliment de la normativa d'accessibilitat sense requerir mitjans tècnics o econòmics que comportin una càrrega desproporcionada, es poden plantejar solucions alternatives d'acord amb l'article 6.
7. El Govern ha de regular l'accessibilitat en la projecció i l'execució d'itineraris de vianants de nova planta per via reglamentària.

Article 10. *Condicions d'accessibilitat dels entorns urbanitzats d'ús públic existents*

1. Els entorns urbanitzats d'ús públic existents abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei que no compleixin els requisits d'accessibilitat que s'estableixen en aquesta norma i en el seu desenvolupament reglamentari s'han d'adaptar de manera progressiva segons les determinacions dels plans d'accessibilitat establerts a l'article 36.
2. Qualsevol actuació d'ampliació o reforma en aquests espais ha de garantir que els itineraris de vianants afectats compleixin les condicions d'accessibilitat necessàries per satisfer les necessitats de totes les persones usuàries, d'acord amb els principis de disseny universal i tenint en compte les limitacions físiques de l'espai. En cap cas, aquestes actuacions no poden reduir les condicions d'accessibilitat preexistents, sinó que han de mantenir-les o millorar-les.

Article 11. *Elements d'urbanització i mobiliari urbà*

1. Els elements d'urbanització i el mobiliari urbà, incloent bancs, papereres, fonts, semàfors i senyalització, ubicats en àrees d'ús públic han de ser dissenyats, instal·lats i mantinguts de manera que garanteixin l'accessibilitat universal, tenint en compte les necessitats de totes les persones, de manera que no suposi un obstacle i sigui utilitzable per tothom.
2. S'han d'evitar obstacles o elements que dificultin la mobilitat o la seguretat, assegurant superfícies contínues, zones de pas lliures, espais de maniobra suficients i una senyalització clara i comprensible. Així mateix, s'han de prioritzar materials i acabats que assegurin la percepció tàtil, visual i acústica.
3. El Govern ha d'establir reglamentàriament les característiques dels elements i el mobiliari per ser accessibles i comprensibles.

Secció tercera. Accessibilitat a l'entorn edificat

Article 12. *Condicions d'accessibilitat dels edificis i locals d'ús públic de nova construcció*

1. Els edificis i locals d'ús públic de nova construcció, ja siguin de titularitat pública o privada i independentment de l'ús al qual es destinin, han de complir les condicions d'accessibilitat establertes en aquesta Llei i en els reglaments que la desenvolupin.

2. Aquestes condicions d'accessibilitat s'apliquen a tots els entorns, àmbits, espais i als seus elements o parts funcionals, i s'ha de garantir que siguin accessibles, usables i comprensibles per a totes les persones, amb independència de les seves capacitats físiques, sensorials o cognitives, i en compliment del principi del disseny universal.

3. Els complexos formats per un conjunt d'edificis i locals d'ús públic connectats entre si han de tenir itineraris accessibles per a vianants, a l'efecte que totes les persones puguin desplaçar-se entre els edificis i connectar amb les zones d'ús públic i amb la via pública.

Article 13. *Condicions d'accessibilitat dels edificis i locals d'ús públic existents*

1. Les persones físiques o jurídiques titulars d'un servei o que explotin un local o una instal·lació d'ús públic existent han d'elaborar un pla d'accessibilitat en els termes establerts a l'article 36.

2. En cas de realitzar obres d'ampliació, reforma, rehabilitació o canvi d'ús en edificis i locals existents d'ús públic, ja siguin de titularitat pública o privada, s'ha de garantir, com a mínim, que els itineraris de vianants i els espais d'ús públic afectats per l'actuació compleixin les condicions d'accessibilitat incloses al reglament. En cap cas aquestes obres no poden reduir ni menyscar les condicions d'accessibilitat preexistents.

3. En els supòsits previstos a l'apartat 2, si es donen circumstàncies específiques que no permeten que es pugui assolir el compliment de la normativa d'accessibilitat sense requerir mitjans tècnics o econòmics que comportin una càrrega desproporcionada, es poden plantejar solucions alternatives de conformitat amb les disposicions establertes a l'article 6.

Article 14. *Condicions d'accessibilitat dels edificis d'habitatges de nova construcció*

1. Els edificis d'habitatges de nova construcció de titularitat privada han de disposar d'itineraris de vianants accessibles que permetin la connexió directa dels elements privats amb la via pública, i amb les dependències d'ús comunitari, d'acord amb les condicions d'accessibilitat establertes en aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin.

2. Els complexos formats per un conjunt d'edificis d'habitatges connectats entre si han de tenir itineraris accessibles per a vianants, a l'efecte que totes les persones puguin desplaçar-se entre els edificis i connectar amb les zones comunes i amb la via pública.

3. Els edificis de nova construcció amb ús d'habitatge unifamiliar que no disposin d'un itinerari de vianants accessible que permeti la connexió entre la via pública i l'entrada de l'habitatge han de preveure un espai suficient que permeti en el futur d'instal·lar-hi els productes de suport necessaris.

Article 15. *Condicions d'accessibilitat dels edificis d'habitatges i habitatges existents*

1. Les actuacions d'ampliació, reforma, rehabilitació o canvi d'ús en edificis d'habitatges de titularitat privada que puguin afectar l'accessibilitat o la mobilitat s'han de dur a terme de manera que els itineraris de vianants i els espais d'ús comunitari afectats per l'actuació compleixin les condicions d'accessibilitat incloses al reglament d'accessibilitat. En cap cas aquestes obres no poden menyscar les condicions d'accessibilitat preexistents.

2. En cas que es duguin a terme obres d'ampliació, reforma o rehabilitació, quan els elements existents d'ús comunitari requereixin, per assolir la condició d'accessibles, mitjans tècnics o econòmics que suposin una càrrega desproporcionada, se segueix el procediment establert a l'article 6.

3. La propietat pot exigir a la comunitat de propietaris la realització de les obres necessàries per dotar l'immoble de les instal·lacions, els serveis i les millores que requereixin unes condicions adequades de

seguretat, accessibilitat, conservació i habitabilitat, de manera que en tot cas els elements comunitaris de l'immoble reuneixin les condicions degudes segons la seva naturalesa i les seves característiques, d'acord amb la normativa aplicable en matèria de propietat horitzontal i sempre que no suposin una càrrega desproporcionada, pel que respecta als mitjans tècnics, segons els criteris definits a l'article 6.4.b).

4. En règim d'arrendament, la persona arrendatària pot sol·licitar a la propietat que demani a la comunitat de propietaris la realització de les obres necessàries per assolir les condicions d'accessibilitat dels elements comunitaris, d'acord amb la normativa aplicable en matèria de propietat horitzontal i sempre que no suposin una càrrega desproporcionada, pel que respecta als mitjans tècnics, segons els criteris definits a l'article 6.4.b).

5. En cas que les obres referides als apartats 3 i 4 comportin una càrrega desproporcionada pel que respecta als mitjans tècnics, la comunitat de propietaris ha de proposar ajustaments raonables, de conformitat amb el procediment per al plantejament de solucions alternatives previst a l'article 6.

6. Les reunions de les comunitats de propietaris han de convocar-se per mitjans accessibles a totes les persones, fer-se en llocs igualment accessibles i senyalitzats amb sistemes de disseny universal i desenvolupar-se amb els mitjans tecnològics o humans necessaris perquè siguin accessibles a totes les persones que hi participin. A aquest efecte, la sol·licitud d'aquests mitjans s'ha de comunicar amb antelació a la presidència o a l'administració de la comunitat.

Article 16. *Edificis d'habitatges i habitatges públics*

1. Els edificis d'habitatges de nova construcció que construeixin, promoguin o subvencionin les administracions públiques o les entitats del sector públic i en les promocions d'habitatges d'iniciativa privada que s'acullin a la qualificació d'habitatges públics han de disposar d'itineraris de vianants accessibles que permetin la connexió directa dels elements privatis amb la via pública i amb les dependències d'ús comunitari, d'acord amb les condicions d'accessibilitat establertes en aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin. A més, els equipaments que s'hi instal·lin han de ser projectats i construïts de forma que siguin accessibles per a totes les persones, en els aspectes físics, incloent-hi portes, passadissos, ascensors, lavabos i altres elements, i han de complir les dimensions i característiques de conformitat amb el que preveu el reglament.

2. Les administracions públiques o entitats del sector públic esmentades en l'apartat 1 han de garantir un percentatge d'habitatges accessibles que en cap cas no pot ser inferior al 2% així com garantir les respectives places d'aparcament sempre que sigui possible.

3. Les actuacions d'ampliació, reforma o rehabilitació en edificis d'habitatges públics existents s'han de dur a terme de manera que els itineraris de vianants i els espais d'ús comunitari afectats per l'actuació compleixin les condicions d'accessibilitat previstes legalment i reglamentàriament. En cap cas aquestes obres no poden menyscar les condicions d'accessibilitat preexistents.

4. Quan els elements existents requereixin, per assolir la condició d'accessibles, mitjans tècnics o econòmics que suposin una càrrega desproporcionada, es poden proposar solucions alternatives d'acord amb l'article 6.

Article 17. *Edificis amb valor historicoartístic*

1. D'acord amb les disposicions d'aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen, les entitats gestores d'edificis declarats béns protegits per la seva qualificació com a béns d'interès cultural o inventariats, d'acord amb la Llei del patrimoni cultural, han d'adoptar les solucions alternatives que permetin assolir les millors condicions d'accessibilitat possibles sense incomplir la normativa específica reguladora d'aquests béns. Especialment, han d'incorporar els elements de millora de l'ús sense alterar el caràcter o els valors pels quals van ser protegits.

2. Els comuns, en aprovar el Pla d'ordenació i urbanisme parroquial, han d'aprovar normes anàlogues a les precedents per als edificis inclosos en el catàleg del Pla per raó del seu valor històric, monumental o cultural.

Article 18. *Informació, senyalització i seguretat en cas d'incendi o d'una altra necessitat d'evacuació dels edificis*
El Govern ha de definir per via reglamentària les característiques que han de reunir els edificis d'habitatges, edificis i locals d'ús públic de nova construcció i existents, en relació amb la informació, la senyalització i la seguretat en cas d'incendi, sinistre o d'una altra necessitat d'evacuació, quan sigui aplicable la normativa sectorial corresponent.

Secció quarta. Tramitacions i procediments administratius

Article 19. *Llicències d'obres*

Per obtenir la llicència d'obres majors, la persona sol·licitant ha d'aportar una memòria d'accessibilitat. Per a les obres menors en locals d'ús públic i en zones comunes d'edificis, en el supòsit que aquests locals o zones estiguin subjectes a donar compliment a les condicions d'accessibilitat establertes, s'ha de presentar la memòria d'accessibilitat, que ha de tenir en consideració les exigències específiques que es determinin reglamentàriament, i com a mínim, els aspectes físics, els sorolls, la il·luminació i els sistemes de comunicació universals i, si escau, els ajustos raonables de conformitat amb l'article 5.g).

Article 20. *Obres públiques*

1. Les obres públiques han de preveure, durant l'execució dels treballs, en cas que afectin l'ús públic, les mesures d'accessibilitat incloses al reglament, que com a mínim han d'incloure:

- a) Elements físics estables i rígids: delimitacions que siguin fàcilment detectables per totes les persones.
- b) Itineraris lliures d'obstacles: sense elements que sobresurtin, s'enfonsin o impedeixin el pas segur per als vianants.
- c) Senyalització accessible: una senyalització de disseny universal adequada que delimiti clarament l'àrea d'obres i que inclogui advertències i indicacions de perill perceptibles per tothom. Aquesta senyalització ha de garantir visibilitat suficient, percepció acústica i una il·luminació adequada al llarg de tot el recorregut de l'itinerari alternatiu.

2. En cas que aquestes mesures requereixin mitjans tècnics o econòmics que suposin una càrrega desproporcionada, l'administració pública competent ha de proposar una solució alternativa, de conformitat amb l'article 6.

3. El Govern, en col·laboració amb els comuns, ha d'establir reglamentàriament les característiques de les senyalitzacions per a obres i dels senyals acústics o visuals que corresponguin.

Article 21. *Autoritzacions d'obertura d'establiments comercials o modificació de negoci o d'activitat*

1. La sol·licitud d'obertura o modificació d'un negoci o d'activitat ha d'anar acompanyada d'un certificat d'accessibilitat que acrediti que l'establiment compleix els requisits d'accessibilitat aplicables, incloent-hi, si escau, les solucions alternatives adoptades, tal com preveu la normativa. No obstant això, no és necessari presentar aquest certificat en els següents casos:

- a) Quan el negoci o l'activitat estigui registrat en el domicili i l'activitat es realitzi íntegrament fora del domicili.
- b) Quan el negoci o l'activitat estigui registrat al domicili però pel tipus d'activitat exercida, en remot i de forma digital, no es rebi cap client o usuari físicament en el domicili.
- c) Quan el negoci disposi d'espais on no es rebi cap client ni usuari físicament, pel que respecta a aquests espais.

2. El ministeri competent en matèria d'accessibilitat ha de verificar el compliment dels requisits abans d'atorgar l'autorització d'obertura o modificació de l'activitat. En cas d'incompliment, es pot requerir l'adequació de l'espai abans de concedir l'autorització.

3. La Comissió per al Foment de l'Accessibilitat pot demanar, en qualsevol moment, els informes escaients als organismes encarregats de resoldre l'autorització.

Secció cinquena. Accessibilitat en els mitjans de transport

Article 22. *Condicions d'accessibilitat del transport públic de viatgers*

1. El Govern i els comuns, en el marc de les seves competències, han de vetllar perquè les infraestructures del sistema de transport públic de viatgers siguin accessibles i hi sigui autoritzat l'accés als gossos d'assistència degudament acreditats i identificats amb el distintiu oficial corresponent de conformitat amb l'establert en la normativa en matèria de tinença i protecció d'animals en vigor.
2. Les parades de transport públic han de garantir accessos accessibles i informació adaptada a totes les persones usuàries. Alhora, les estacions terminals de transport públic han de complir les condicions d'accessibilitat previstes per als edificis d'ús públic.
3. A l'efecte d'aquesta Llei, els remuntadors mecànics de les estacions d'esquí s'assimilen als vehicles de transport públic, amb les especificitats reglamentàries corresponents.

Article 23. *Obligacions dels proveïdors de servei de transport públic*

1. Els proveïdors de servei de transport públic regular urbà i interurbà de viatgers han de garantir l'accessibilitat en tots els espais i els elements que integren els mitjans de transport, incloent-hi els sistemes d'accés com rampes, espais reservats, i sistemes d'informació i de comunicació amb les persones usuàries, i també dels productes i els serveis d'ús públic que s'ofereixen en aquests espais. Tots aquests elements han d'estar sempre disponibles i en bon ús.
2. Els proveïdors del servei de transport públic de viatgers han de formar el seu personal en la correcta utilització dels productes o mitjans de suport.
3. Els proveïdors del servei de transport públic de viatgers han d'elaborar un pla d'accessibilitat, en els termes previstos a l'article 36 en relació amb els vehicles i els equipaments existents.
4. Els nous vehicles de transport públic de viatgers han d'incorporar sistemes d'accés, senyalització i informació alternativa per a tot tipus de persones usuàries i han de reservar diversos seients o espais prioritaris per a l'accés a persones amb mobilitat reduïda.

Article 24. *Llicències de taxis*

1. Les llicències de taxi per als vehicles accessibles per a persones usuàries de cadira de rodes són específiques.
2. El nombre de llicències es determina per via reglamentària.
3. Els vehicles amb llicència de taxi han d'oferir sistemes de pagament alternatius al pagament en efectiu.

Article 25. *Transport particular acreditat*

1. Els vehicles particulars conduïts o ocupats per persones amb mobilitat reduïda, degudament acreditats mitjançant el distintiu establert a aquest efecte, disposen d'espais d'estacionament específicament reservats i ubicats en zones prioritàries.
2. La possessió del distintiu permet:
 - a) Accedir a les àrees d'accés restringit que siguin autoritzades per a aquest cas als entorns naturals d'ús públic, referits a l'article 7.
 - b) Usar les places d'aparcament reservades per a aquests vehicles identificats a la via pública o als edificis d'ús públic.
 - c) Parar en qualsevol lloc de la via pública, durant el temps imprescindible i sempre que no es destorbi la circulació de vehicles o el pas de vianants.
3. El distintiu s'ha de sol·licitar al Govern, que l'atorga d'acord amb les normes establertes reglamentàriament.
4. El distintiu és personal i intransferible i l'ha d'utilitzar la persona titular del distintiu o la persona acompanyant quan la titular no pugui conduir i necessiti un desplaçament.

Secció sisena. Accessibilitat en la informació i la comunicació

Article 26. *Societat de la informació*

1. La societat de la informació i de les telecomunicacions ha de ser accessible a totes les persones segons el disseny universal.
2. En l'àmbit de les seves competències i funcions, el Govern ha de desplegar programes adreçats als operadors de telecomunicacions per tal que es garanteixi l'accessibilitat als serveis d'atenció a la clientela i la ciutadania.
3. El Govern ha de fomentar l'existència de serveis de comunicació audiovisuals i de premsa escrita o digital en formats alternatius, com ara subtitulats, de text a veu, audiodescriptius, en versió de lectura fàcil o amb pictogrames, i altres, segons el disseny universal.
4. Les entitats públiques i privades han de garantir que els seus sistemes de comunicació, incloent-hi serveis d'atenció telefònica i digital, siguin accessibles. Això inclou la implementació de tecnologies d'assistència com el servei de traducció en llengua de signes, el text en temps real, i qualsevol altra tecnologia que asseguri la plena participació de les persones amb discapacitat en la comunicació amb les entitats.
5. La informació digital ha de ser proporcionada en formats accessibles. A més de ser tècnicament accessibles, les interfícies digitals han de ser usables i comprensibles per a persones amb discapacitat cognitiva o intel·lectual, simplificant processos i presentant la informació de manera clara i directa, amb l'objectiu d'assegurar-ne la comprensió.
6. El Govern ha d'impulsar la investigació, el desenvolupament i la innovació en tecnologies digitals accessibles, fomentant la creació d'eines i plataformes que millorin l'experiència d'usabilitat de totes les persones i assegurant que el desenvolupament de noves tecnologies tingui en compte els principis de disseny universal.

Article 27. *Condicions d'accessibilitat dels elements d'informació i de senyalització*

1. Els espais i els serveis d'ús públic han de disposar dels elements d'informació i de senyalització, tant als espais interiors com exteriors, que permetin a totes les persones percebre la informació rellevant d'una manera autònoma, i han de disposar també dels mitjans de suport adequats per a facilitar-los la comunicació i la interacció bàsiques i essencials per a l'ús del servei o l'espai esmentats en igualtat de condicions.
2. Els estudis de seguretat i els plans d'emergències dels espais i serveis han de determinar els procediments d'avís i els mitjans de suport necessaris accessibles per a totes les persones.
3. Els poders públics, en l'àmbit de les seves competències i funcions, han de promoure la supressió de les barreres en la comunicació i l'establiment de mecanismes i alternatives tècniques, documentals i humanes que facin accessibles els sistemes de comunicació o senyalització a tota la població, preferentment, en l'ús de sistemes de lectura fàcil i adaptant les formes de comunicació per fer-les accessibles i comprensibles per a tota la ciutadania.
4. El Govern ha de determinar per reglament les condicions d'accessibilitat que han de tenir els elements d'informació i de senyalització dels espais i els serveis d'ús públic.

Article 28. *Formes de comunicació*

Els poders públics han de garantir la usabilitat dels mitjans tècnics de suport per a la comunicació en totes les seves relacions oficials, sanitàries, educatives, judicials, administratives i, en general, en qualsevol servei públic, en els termes previstos reglamentàriament.

Article 29. *Accessibilitat en la comunicació en la relació amb les administracions públiques i amb els proveïdors de serveis públics*

Els poders públics i els proveïdors de serveis públics han de garantir el dret a l'ús dels mitjans de suport a la comunicació en l'accés als serveis públics en condicions d'igualtat. S'han d'incorporar, progressivament, a les tecnologies de la informació i la comunicació que s'empren, els avenços i els sistemes nous que afavoreixen l'accessibilitat en la comunicació.

Article 30. *Persones de suport de la comunicació o de la interacció*

1. En l'àmbit judicial i policial, les persones que presentin dificultats en la interacció o la comunicació funcional tenen dret al suport d'alguna persona del seu cercle de confiança que les ajudi a expressar-los les seves idees.
2. Aquest dret se'ls ofereix, de manera clara, expressa i entenedora, al començament del procediment, sigui policial o judicial. La persona interessada és la que designa qui li ha d'oferir el suport i pot fer-ho en qualsevol moment del procés, llevat que s'acrediti conflicte d'interessos o influències inadequades en contra del seu interès superior.
3. La persona designada com a persona de suport de la comunicació o de la interacció pot ser present a totes les diligències policials i judicials i intervenir sempre que calgui, per tal de cooperar en la millor entesa d'allò que la persona interessada vulgui expressar.
4. Intervé, de manera explícita, durant els interrogatoris i les confessions, entre altres actuacions en què calgui el seu suport.

Secció setena. Accessibilitat dels serveis públics o d'ús públic

Article 31. *Condicions d'accessibilitat dels serveis públics*

1. Les administracions públiques i els proveïdors de serveis públics, ja siguin de gestió directa o indirecta, han de complir les condicions d'accessibilitat establertes reglamentàriament per garantir que els serveis públics siguin accessibles a totes les persones.
2. Els espais, els processos i els canals de comunicació dels serveis públics han d'estar adaptats per garantir l'accés i l'ús autònom per part de totes les persones, incloent-hi mesures específiques com senyalització adequada, materials en formats alternatius, assistència personal o mitjans tecnològics adaptats.
3. Els serveis públics han d'implementar mesures i mecanismes de gestió que assegurin l'accessibilitat de manera continuada i eficient, així com establir mecanismes d'inspecció i revisió per garantir el compliment de les normatives vigents.
4. Els proveïdors de serveis públics existents han d'elaborar el pla d'accessibilitat d'acord amb el que disposa l'article 36.

Article 32. *Condicions d'accessibilitat dels serveis d'ús públic*

1. Els serveis d'ús públic, tant de caràcter presencial com en línia, han de complir les condicions d'accessibilitat previstes reglamentàriament per garantir que totes les persones, amb independència de les seves capacitats, puguin accedir-hi i utilitzar-los de manera autònoma i segura.
2. Els proveïdors d'aquests serveis han d'adoptar mesures específiques per assegurar l'accessibilitat en la informació, l'atenció i la prestació dels serveis, seguint els principis del disseny universal i d'ajustos raonables.
3. El compliment d'aquestes condicions d'accessibilitat es verifica durant els processos d'autorització, inspecció i seguiment, segons el que estableixi la normativa vigent.
4. Els proveïdors de serveis d'ús públic que, per la naturalesa o les característiques de la seva activitat, estiguin obligats a disposar d'una proporció de places, unitats o elements accessibles han de garantir que aquestes places, unitats o elements compleixin els requisits d'accessibilitat establerts per la normativa vigent.
5. Els proveïdors de serveis d'ús públic existents han d'elaborar el pla d'accessibilitat d'acord amb el que disposa l'article 36.
6. Els establiments i els serveis d'ús públic que siguin determinats per reglament han de tenir a disposició del públic i dels organismes inspectors un document que informi de les condicions d'accessibilitat de què disposen. S'han d'establir per reglament el contingut, les característiques i la tramitació d'aquest document.

Secció vuitena. Accessibilitat en els productes

Article 33. *Condicions d'accessibilitat dels productes*

1. Les administracions públiques, així com fabricants, distribuïdors i importadors, han de garantir que els productes que estiguin a l'abast del públic en general, bé per ser utilitzats directament, bé per ser adquirits per al consum, compleixin els requisits d'accessibilitat i els criteris de disseny universal establerts reglamentàriament.
2. L'apartat anterior inclou els productes regulats, subjectes a normatives específiques.
3. Sempre que sigui tècnicament i econòmicament viable, s'han d'aplicar els requisits d'accessibilitat i els principis del disseny universal, o, en cas contrari, s'han de proporcionar solucions alternatives per garantir l'accessibilitat, d'acord amb l'article 6.
4. Les administracions públiques han d'establir mecanismes de supervisió, controls de conformitat i mesures sancionadores per assegurar el compliment de les condicions d'accessibilitat, d'acord amb la normativa.

Article 34. *Disseny i fabricació dels productes*

1. Els productes que estiguin a l'abast del públic en general s'han de dissenyar i fabricar de manera que se n'optimitzi l'ús previsible per part de totes les persones i vagin acompanyats, en la mesura que sigui possible, al producte o sobre ell, d'informació accessible sobre el funcionament i les característiques d'accessibilitat.
2. Especialment, els productes regulats han de complir, a més, els requisits d'accessibilitat següents:
 - a) Les pantalles tàctils, botons, teclats i altres dispositius d'entrada han de ser fàcilment utilitzables per totes les persones.
 - b) Els productes han de ser compatibles amb tecnologies d'assistència disponibles al mercat, com ara lectors de pantalla, dispositius de sortida de veu, i altres ajudes tecnològiques.
 - c) Les instruccions, les etiquetes, els manuals i altra documentació han d'estar disponibles en formats accessibles i textos fàcils de llegir, i, quan sigui possible, formats digitals accessibles.

Secció novena. Accessibilitat en les activitats culturals, esportives i de lleure

Article 35. *Condicions d'accessibilitat de les activitats culturals, esportives i de lleure*

1. Les activitats culturals, esportives i de lleure i els actes públics de naturalesa anàloga han de garantir les condicions d'accessibilitat perquè totes les persones puguin gaudir-ne, comprendre'ls i participar-hi, si escau, i han d'oferir la informació mitjançant un llenguatge entenedor, d'acord amb el que sigui determinat per reglament segons el tipus d'activitat.
2. Les condicions d'accessibilitat han de referir-se a l'edificació, la comunicació, els continguts o l'oferta dels serveis, i han de determinar per a cada cas quins són els mitjans de suport necessaris.
3. El Govern, en col·laboració amb els comuns, ha d'establir per reglament els criteris mínims que han de complir els equipaments i serveis culturals, esportius i de lleure pel que fa a l'accessibilitat.

Capítol tercer. Promoció i foment de l'accessibilitat

Article 36. *Pla d'accessibilitat*

1. Les persones titulars d'un servei o que explotin un local o instal·lació públic o d'ús públic existent abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei han d'elaborar un pla d'accessibilitat, d'acord amb el que està previst al reglament de desenvolupament, en funció de la superfície, l'aforament i el tipus d'ús.

No obstant això, reglamentàriament s'han d'establir supòsits d'exempció d'aquesta obligació basats en les característiques dimensionals del local o instal·lació i en el fet que estigui o no obert al públic en general. Per via reglamentària es poden establir altres supòsits addicionals d'exempció d'aquesta obligació.

L'elaboració del pla d'accessibilitat pot ser encarregada a una empresa amb coneixements en la matèria.

2. Com a mínim, els plans d'accessibilitat han de complir els punts següents:

- a) Contenir una diagnosi de les condicions existents.
- b) Identificar les actuacions necessàries perquè l'entorn físic, els transports, la informació i les comunicacions, incloent-hi els sistemes i les tecnologies de la informació i la comunicació, i altres serveis o locals públics o d'ús públic assoleixin, per mitjà d'ajustos raonables, les condicions d'accessibilitat establertes per aquesta Llei i tendir cap al disseny universal.
- c) Establir criteris de prioritat per executar-los.
- d) Definir les mesures de control, de seguiment, de manteniment i d'actualització d'acord amb els criteris que siguin establerts per reglament.

3. Les actuacions incloses al pla han de tenir en compte el principi de proporcionalitat i ajustos raonables. Si es donen circumstàncies específiques que no permeten que un espai, un servei o un local pugui assolir el compliment de la normativa d'accessibilitat sense requerir mitjans tècnics o econòmics que comportin una càrrega desproporcionada, es poden plantejar solucions alternatives, de conformitat amb l'article 6.

4. Les administracions públiques han de garantir, sempre que sigui possible, un procés participatiu de la ciutadania, especialment de les entitats associatives de representació dels col·lectius de persones amb discapacitat, en l'elaboració dels plans d'accessibilitat.

5. Les persones físiques o jurídiques obligades a elaborar el pla d'accessibilitat han de registrar-lo en el registre públic corresponent. Una vegada registrat, el pla d'accessibilitat es considera vigent encara que canviï la titularitat i mentre es mantinguin les condicions inicials del servei o local o instal·lació pública o d'ús públic afectat.

6. Les administracions públiques han de fer públics els seus plans d'accessibilitat als portals web corresponents o, per qualsevol altre mitjà que permeti d'accedir-hi, tant a les persones interessades com a les entitats associatives de representació dels col·lectius de persones amb discapacitat.

7. Per via reglamentària s'han de definir el procés d'elaboració, els continguts, el seguiment, l'execució i l'actualització dels plans d'accessibilitat. El Govern ha d'elaborar models de plans d'accessibilitat, a l'efecte de facilitar la seva elaboració per part de les persones referides a l'apartat 1.

Article 37. *Distintiu de qualitat*

1. El Govern ha de crear un distintiu de qualitat per reconèixer els establiments, els espais o les instal·lacions que assoleixin condicions d'accessibilitat notables, més enllà dels requeriments normatius, pel que fa a la supressió de les barreres a l'accessibilitat, l'adequació dels serveis i dels continguts i la formació del personal.

2. Aquest distintiu s'ha de regular per reglament, que ha d'establir, com a mínim, el format del distintiu i la forma d'obtenir-lo, renovar-lo o perdre'l.

3. El Govern ha de considerar aquest reconeixement a l'hora d'atorgar subvencions o ajuts.

Article 38. *Mesures de foment, promoció i sensibilització*

1. Les administracions públiques han d'implementar, en l'àmbit de les seves competències, mesures d'acció positiva destinades a incentivar l'accessibilitat universal en béns, serveis i infraestructures.

2. Les administracions públiques han de promoure, de manera activa i contínua, l'accessibilitat universal mitjançant programes formatius, campanyes institucionals, publicacions, guies i altres accions de difusió orientades a la societat i als sectors professionals.

3. Les administracions públiques poden fomentar i promoure la recerca, el desenvolupament i la innovació en matèria d'accessibilitat amb l'objectiu d'incrementar l'autonomia personal i la seguretat de totes les persones.

4. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han de promoure campanyes de sensibilització, informació i formació dirigides a fomentar l'accessibilitat universal. Aquestes accions han d'incloure iniciatives educatives, col·laboracions amb entitats representatives de persones amb discapacitat i altres col·lectius vulnerables i activitats divulgatives orientades a la societat i als sectors professionals.

Article 39. Formació del personal

1. Les administracions públiques i els proveïdors de serveis públics o d'ús públic han de garantir que el personal que interactua directament amb la ciutadania rebi formació específica en matèria d'accessibilitat, amb l'objectiu d'assegurar una atenció adequada a totes les persones, independentment de les seves capacitats o necessitats.
2. Aquesta formació ha d'incloure coneixements sobre disseny universal, ajustos raonables, comunicació inclusiva, utilització dels productes de suport i gestió de situacions.

Article 40. Accessibilitat en els plans d'estudi

1. El Govern ha de vetllar perquè els plans d'estudi dels ensenyaments superiors de l'àmbit del territori, l'edificació, els mitjans de transport, els productes, els serveis i la comunicació incorporin continguts que garanteixin el coneixement i les competències en matèria d'accessibilitat i de disseny universal.
2. A aquest efecte, pot promoure convenis i acords amb les universitats públiques i privades.

Article 41. Ajuts a les actuacions de promoció de l'accessibilitat

1. El Govern pot finançar la supressió de barreres arquitectòniques i de la comunicació; l'adquisició i l'adaptació dels vehicles destinats a les persones amb mobilitat reduïda; l'adquisició de productes de suport, i les despeses de millora de l'espai o establiment, d'acord amb el que està previst a la normativa vigent.
2. Les administracions públiques han de destinar partides de cada exercici pressupostari a actuacions de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres a l'accessibilitat, en llurs àmbits de competència.
3. El Govern ha d'aprovar un programa d'incentius i ajuts per col·laborar en el finançament de les actuacions que es desprenguin dels plans d'accessibilitat en els termes que s'estableixin per reglament.

Article 42. Informació i assessorament

El Govern, mitjançant el servei d'assessorament i subministrament de productes de suport, ha de facilitar a totes les persones i als agents socials l'assessorament gratuït i la informació sobre l'àmbit de l'accessibilitat i sobre la utilització de mitjans de suport i llur adequació a les necessitats específiques, en els termes previstos a la normativa vigent en matèria de serveis i sociosanitaris.

Article 43. Comissió per al Foment de l'Accessibilitat

1. La Comissió per al Foment de l'Accessibilitat és l'òrgan consultiu i assessor del Govern en matèria d'accessibilitat, amb les funcions següents:
 - a) Assessorar i informar el Govern en matèria de promoció de l'accessibilitat i proposar criteris d'actuació en aquest àmbit.
 - b) Fomentar les actuacions en matèria de promoció de l'accessibilitat.
 - c) Avaluar el grau de compliment d'aquesta Llei i els avenços produïts en matèria d'accessibilitat.
 - d) Elaborar informes no vinculants quan es proposin solucions alternatives i en els supòsits previstos en aquesta Llei.
2. La Comissió per al Foment de l'Accessibilitat ha d'elaborar cada tres anys un informe general de la situació de l'accessibilitat en tots els àmbits i elevar al Govern una proposta d'actuacions per graus de prioritat. Per fer aquest estudi, pot demanar informació a totes les entitats públiques o privades o a persones determinades, que estan obligades a proporcionar dades veraces i sense dilacions.
3. El Govern ha de preveure una partida pressupostària suficient per tal de garantir el funcionament de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat.
4. La Comissió per al Foment de l'Accessibilitat pot encarregar l'elaboració d'aquests informes a persones o entitats independents del sector.
5. El Govern ha de determinar per reglament la composició de la Comissió, el nombre i la forma de designació dels seus membres i el règim de funcionament, i ha de garantir-hi la participació de les entitats cíviques de persones amb discapacitat, amb la participació d'un membre que representi cada col·lectiu de persones amb discapacitat i un membre que representi la gent gran.

6. Els membres de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat exerceixen el seu càrrec de manera gratuïta, sense percebre cap retribució ni indemnització per assistència, sens perjudici del dret al reemborsament de les despeses degudament justificades que se'n puguin derivar, en els termes establerts pel reglament de funcionament.

Article 44. *Dotació pressupostària*

Les administracions públiques han de destinar, si escau, anualment una part del seu pressupost d'inversió directa a suprimir les barreres a l'accessibilitat existents en els edificis d'ús públic de la seva titularitat o sobre els quals disposa, per qualsevol títol, del dret d'ús.

Capítol quart. Règim sancionador

Article 45. *Tipificació de les infraccions*

1. Són infraccions lleus:

- a) L'incompliment de les condicions d'accessibilitat o de les mesures d'ajustos raonables establertes per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament reglamentari, si això no impedeix la utilització segura de l'espai, l'equipament, l'habitatge, el mitjà de transport, la comunicació o el servei.
- b) L'absència dels mitjans de senyalització necessaris per identificar els elements o els itineraris de viants accessibles, si això no genera situacions de risc o de perill.
- c) La manca de manteniment dels elements necessaris per garantir les condicions d'accessibilitat, inclosos els itineraris d'accessibilitat, establerts per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament reglamentari, si aquesta omisió no genera situacions de risc o de perill.
- d) Els actes intencionats que malmetin els elements necessaris per garantir les condicions d'accessibilitat establertes per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament reglamentari, si en resulta un menyscabament lleu de les condicions d'accessibilitat.
- e) L'ús fraudulent indegut del distintiu de qualitat, entès com l'ús enganyós o il·legal amb l'objectiu d'obtenir avantatges indeguts.
- f) L'incompliment dels deures i les obligacions formals i materials que estableix aquesta Llei, sempre que no tinguin el caràcter d'infracció greu o molt greu.

2. Són infraccions greus:

- a) L'incompliment de les condicions d'accessibilitat o dels ajustos raonables establerts per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament, si això obstaculitza o limita l'accés al territori, a l'edificació, als transports, als productes, als serveis, als processos i a les comunicacions.
- b) La manca de manteniment dels elements necessaris per garantir les condicions d'accessibilitat establertes per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament reglamentari que pugui generar situacions de risc o de perill.
- c) L'obstrucció o la negativa a facilitar la informació sol·licitada per les autoritats competents o per llurs agents per al compliment de les funcions d'informació, de vigilància, d'investigació, d'inspecció, de tramitació i d'execució de l'accessibilitat en els termes establerts per aquesta Llei i per la corresponent normativa de desplegament.
- d) L'ús fraudulent del distintiu d'aparcament, entès com l'ús enganyós o il·legal amb l'objectiu d'obtenir avantatges indeguts.
- e) L'incompliment de l'obligació d'elaborar, de registrar o d'executar els plans d'accessibilitat dins dels terminis establerts.
- f) La comissió de tres infraccions lleus en el termini de tres anys.

3. Són infraccions molt greus:

- a) L'incompliment de la normativa d'accessibilitat que impedeixi o dificulti greument l'exercici dels drets fonamentals i el gaudi de les llibertats públiques.
- b) Les accions relacionades amb accessibilitat que deliberadament generin un greu perjudici econòmic o professional per a les persones.
- c) La imposició, la pressió o l'amenaça a la persona interessada o a terceres persones físiques o jurídiques que hi siguin vinculades, perquè renunciïn totalment o parcialment a llurs drets, i també qualsevol acte de represàlia o de venjança derivada de l'exercici d'una acció legal en l'àmbit de l'accessibilitat.

- d) No efectuar les correccions indicades pels òrgans competents sempre que això generi situacions de risc o danys per a la integritat física o psíquica o per a la salut de les persones amb discapacitat.
- e) Fer pagar per facilitar les condicions d'accessibilitat obligatòries per mandat d'aquesta Llei.
- f) La comissió de tres infraccions greus en el termini de tres anys.

4. Si els fets constitutius d'infracció d'acord amb aquesta Llei també ho són per aplicació d'una norma sectorial, s'aplica el règim sancionador d'aquesta norma sectorial.

Article 46. *Subjectes responsables*

1. Són responsables de les infraccions tipificades per aquesta Llei les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, que les cometen per acció o per omissió.
2. Si la infracció és imputable a diverses persones i no és possible determinar el grau de participació de cadascuna en la comissió de la infracció, n'han de respondre solidàriament.
3. Són responsables subsidiàries o solidàries de la comissió d'una infracció les persones físiques o jurídiques que han incomplert les obligacions que comporta el deure de prevenir la infracció administrativa comesa per altres.

Article 47. *Prescripció de les infraccions i les sancions*

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys; les greus, al cap de tres anys; i les lleus, al cap d'un any.
2. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de cinc anys; les imposades per infraccions greus, al cap de tres anys; i les imposades per infraccions lleus, al cap d'un any.

Article 48. *Sancions*

1. Les infraccions són objecte de les sancions següents:
 - a) Infraccions lleus: des d'un mínim de 300 euros fins a un màxim de 5.000 euros.
 - b) Infraccions greus: des d'un mínim de 5.001 euros fins a un màxim de 25.000 euros.
 - c) Infraccions molt greus: des d'un mínim de 25.001 euros fins a un màxim de 50.000 euros.
2. L'abonament de les sancions imposades d'acord amb les prescripcions d'aquesta Llei no eximeix les persones responsables del compliment de totes les exigències en matèria d'accessibilitat que imposa la normativa.
3. En tots els casos en què de la infracció se'n derivi un enriqueiment indegut, a banda de la sanció per la infracció, la persona infractora ha de retornar la totalitat de l'import percebut indegudament.
4. Les sancions que s'imposin resulten compatibles amb l'exigència que l'infractor indemnitzi pels danys i perjudicis causats o, si escau, reposi la situació alterada al seu estat originari. Aquesta responsabilitat pot ser establerta per l'òrgan competent en el mateix procediment sancionador per satisfer-la, i resta oberta la via judicial corresponent en cas d'incompliment.

Tanmateix, l'òrgan competent amb independència de les sancions que corresponguin, pot imposar fins a un màxim de tres multes coercitives mensuals quan continuï la conducta infractora i en cas que no s'atengui el requeriment a l'efecte de posar-hi fi. La primera, la segona i la tercera multa no poden excedir el 10%, el 50% i el 100%, respectivament, de l'import de la sanció imposada.

5. Tot el que es recapti amb les sancions aplicades per aquest títol es destina obligatòriament a accions que afavoreixin l'accessibilitat. Aquestes accions poden ser de formació, de millora d'infraestructures, de serveis, de mecanismes o de sistemes, o altres d'equivalents.

Article 49. *Criteris de graduació de les sancions*

1. La quantia de les sancions s'ha de graduar en consideració a la gravetat del fet constitutiu de la infracció i les conseqüències lesives que ha comportat o que podia haver comportat. Altres elements que cal tenir en consideració són:
 - a) La intencionalitat de la persona infractora.
 - b) La negligència de la persona infractora.

- c) El frau o la connivència en el frau.
- d) L'incompliment dels advertiments previs.
- e) La xifra de negoci o els ingressos de l'empresa o l'entitat.
- f) El benefici econòmic que s'hagi generat per a la persona infractora.
- g) El nombre de persones afectades o susceptibles de ser afectades.
- h) La permanència o la transitorietat de les repercussions de la infracció.
- i) La irreversibilitat de la pèrdua d'oportunitats per a l'afectat.
- j) La reincidència.
- k) L'alteració social produïda per l'incompliment de les condicions d'accessibilitat o de les mesures d'ajustos raonables establertes per aquesta Llei o per l'incompliment del deure de supressió de barreres a l'accessibilitat.
- l) L'especial vulnerabilitat o el risc específic d'exclusió social de les persones afectades, sigui per raó de discapacitat, per raó de la dificultat o impossibilitat d'exercir l'autonomia personal o de prendre decisions lliurement, sigui per raó de la concurrència de la discapacitat amb altres factors d'eventual vulnerabilitat, com poden ser el cas de les dones, els infants o la gent gran.

2. Si la comissió d'una infracció implica necessàriament la comissió d'altres infraccions, s'ha d'imposar la sanció corresponent a la infracció més greu en el seu nivell superior.

Article 50. Procediment sancionador

1. Normativa aplicable: el procediment s'ha d'ajustar al que estableix el Codi de l'Administració i la normativa reguladora del procediment sancionador vigent, amb les particularitats establertes en els apartats següents.

2. Òrgan competent: correspon al titular del ministeri competent en matèria d'affers socials, o a l'òrgan del ministeri en qui delegui, la incoació dels expedients sancionadors. Les funcions d'inspecció i de control exercides com a autoritat són atribuïdes a les persones adscrites a l'òrgan competent en matèria de promoció de l'accessibilitat.

3. Incoació i instrucció: el procediment sancionador s'incoa d'ofici o a instància de part. Per iniciar el procediment, l'autoritat competent pot decidir efectuar la instrucció prèvia d'una informació reservada per esclarir els fets en vista de la qual acorda la incoació de l'expedient o, si escau, l'arxivament de les actuacions.

Abans d'iniciar un procediment sancionador per infraccions relatives a l'incompliment de les condicions d'accessibilitat o les mesures d'ajustos raonables, i també per la manca de manteniment dels elements necessaris per garantir les condicions d'accessibilitat, l'administració competent ha de requerir formalment a la persona interessada que esmeni la irregularitat i que iniciï els treballs o les actuacions correctores en un termini determinat, que no pot ser inferior a deu dies ni superior a dos mesos, segons la naturalesa i la complexitat de les mesures exigides.

La persona interessada ha de justificar documentalment l'inici efectiu dels treballs dins del termini establert. En cas de no donar compliment al requeriment dins aquest termini, s'ha d'incoar el procediment sancionador corresponent.

4. Òrgan competent per resoldre: la competència per resoldre i imposar sancions correspon al titular del ministeri competent en matèria d'affers socials.

Disposició addicional primera. Actualització dels imports de les sancions

Els imports de les sancions establertes en aquesta Llei es poden actualitzar periòdicament segons la Llei del pressupost general.

Disposició addicional segona. Encomana per publicar un nou sistema d'ajuts, subvencions i incentius fiscals

S'encomana al Govern que, de forma simultània a l'aprovació de la modificació del Reglament d'accessibilitat, publiqui un nou sistema d'ajuts, subvencions i incentius fiscals adreçats a aquelles empreses que hagin d'adaptar les seves infraestructures, productes o serveis a les exigències d'accessibilitat. Aquest sistema ha d'incloure, com a mínim, un règim de desgravacions fiscals per a les inversions en accessibilitat i línies de finançament preferencial.

Disposició addicional tercera. Encomana per implementar un sistema de representació del sector empresarial

S'encomana al Govern que implementi un sistema de representació del sector empresarial per tal que participi en els processos d'elaboració de la normativa reglamentària que ha de desplegar la present Llei i que poden impactar en obligacions i càrregues per a les empreses.

Disposició transitòria primera

Mentre el Govern no desenvolupi reglamentàriament aquesta Llei, és aplicable el Reglament de la Llei d'accessibilitat, del 31 de maig de 1995, i les seves modificacions posteriors.

Disposició transitòria segona

Les llicències de rehabilitació o de reforma que s'atorguin a l'empara de la disposició transitòria sisena de la Llei 5/2025, del 6 de març, per al creixement sostenible i el dret a l'habitatge no queden subjectes al règim previst a l'article 15 d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria única

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei queda derogada la Llei d'accessibilitat, del 6 d'abril de 1995, i la normativa que s'hi oposi.

Disposició final primera. Desplegament reglamentari

El Govern ha de desplegar reglamentàriament el següent:

- a) Condicions d'accessibilitat, mitjançant un procés participatiu, en el termini màxim d'un any. Aquest reglament ha d'establir l'avaluació de solucions alternatives a l'accessibilitat.
- b) Regulació de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat, en el termini màxim de tres mesos.

Disposició final segona. Elaboració i registre dels plans d'accessibilitat

El Govern, els comuns i les entitats privades han d'elaborar i registrar els plans d'accessibilitat en el termini màxim de tres anys a comptar de la data d'aprovació de la modificació del reglament d'accessibilitat. Les actuacions previstes als plans d'accessibilitat s'han d'executar en un termini màxim de set anys a comptar de la data de registre d'aquests.

El Govern ha de publicar els models de plans d'accessibilitat adaptats als entorns exigibles.

Disposició final tercera. Regulació del distintiu de qualitat

En un termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i per reglament, s'han de determinar les condicions per concedir els distintius de qualitat sobre accessibilitat, renovar-los o perdre'ls.

Disposició final quarta. Modificació de la Llei 15/2022, del 23 de maig, de text consolidat d'arrendaments de finques urbanes

Es modifica l'article 46 de la Llei 15/2022, del 23 de maig, de text consolidat d'arrendaments de finques urbanes, que queda redactat de la manera següent:

"Article 46

[...]

3. Si la persona arrendatària, el seu cònjuge o un dels familiars de la unitat familiar de convivència és una persona amb discapacitat, pot sol·licitar a la propietat que demani a la comunitat de propietaris la realització de les obres necessàries per dotar els espais comuns de les condicions adequades d'accessibilitat, d'acord amb la normativa aplicable i sempre que no suposin una càrrega desproporcionada. La comunitat de propietaris ha de respondre motivadament a la petició en un termini màxim de 60 dies. Mentrestant, es poden utilitzar mitjans provisionals que li permetin l'accessibilitat en condicions de seguretat i dignitat a

l'habitatge sense afectar-ne l'estructura. Aquests mitjans són provisionals i no poden excedir els vuit mesos, llevat que les obres hagin estat autoritzades i estiguin en procés d'execució.

4. En cas de discrepància o de negativa no motivada per la comunitat, les persones concernides poden demanar un informe a la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat a què fa referència la normativa vigent en matèria d'accessibilitat."

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000

S'addiciona la lletra j) a l'article 71 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000:

"Article 71. Contingut general dels plans d'ordenació i urbanisme parroquial

Els plans d'ordenació i urbanisme parroquial han de contenir les determinacions de caràcter general següents:

[...]

j) Actuacions per a la supressió de barreres arquitectòniques i de la comunicació, en aplicació de la Llei d'accessibilitat vigent."

Disposició final sisena. Modificació de la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998

S'incorpora una disposició addicional a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, amb el contingut següent:

"Disposició addicional. Adaptació a la Llei d'accessibilitat universal

En les fases de qualsevol mena d'actuació policial o procediment judicial davant qualsevol batlle o tribunal en el marc de la jurisdicció penal en què intervinguin persones amb una discapacitat que dificulti la interacció i la comunicació d'acord amb l'article 30 de la Llei d'accessibilitat universal i que no disposin de les mesures de suport necessàries per a l'exercici de la seva capacitat en els termes establerts a la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família en el marc d'aquestes actuacions, cal que els sigui garantit el suport d'una tercera persona en els termes establerts a l'article esmentat.

En qualsevol cas, aquest dret ha de ser ofert de manera prèvia a l'actuació pel responsable d'aquesta, que ha de fer constar fefaentment l'oferiment, i, si escau, la designació, la renúncia i la intervenció."

Disposició final setena. Modificació de la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del procediment contenciós administratiu

S'incorpora la disposició addicional quarta a la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del procediment contenciós administratiu, amb el contingut següent:

"Disposició addicional quarta. Adaptació a la Llei d'accessibilitat universal

En les fases de qualsevol mena d'actuació o procediment davant qualsevol batlle o tribunal en el marc de la jurisdicció administrativa en què intervinguin persones amb una discapacitat que dificulti la interacció i la comunicació d'acord amb l'article 30 de la Llei d'accessibilitat universal i que no disposin de les mesures de suport necessàries per a l'exercici de la seva capacitat en els termes establerts a la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família en el marc d'aquestes actuacions, cal que els sigui garantit el suport d'una tercera persona en els termes establerts a l'article esmentat.

En qualsevol cas aquest dret ha de ser ofert de manera prèvia a l'actuació pel responsable d'aquesta, que ha de fer constar fefaentment l'oferiment, i, si escau, la designació, la renúncia i la intervenció."

Disposició final vuitena. Modificació de la Llei 22/2021, de 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil

S'incorpora la disposició addicional cinquena a la Llei 22/2021, de 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil, amb el contingut següent:

“Disposició addicional cinquena. Adaptació a la Llei d'accessibilitat universal

En les fases de qualsevol mena d'actuació o procediment judicial davant qualsevol batlle o tribunal en el marc de la jurisdicció civil, inclosa la voluntària, així com altres d'específics regulats a la Llei qualificada de justícia o la Llei transitòria de procediments judicials, inclosos els procediments instats davant el Tribunal Constitucional, en què intervinguin persones amb una discapacitat que dificulti la interacció i la comunicació d'acord amb l'article 30 de la Llei d'accessibilitat universal i que no disposin de les mesures de suport necessàries per a l'exercici de la seva capacitat en els termes establerts a la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família en el marc d'aquestes actuacions, cal que els sigui garantit el suport d'una tercera persona en els termes de l'article esmentat.

En qualsevol cas, aquest dret ha de ser ofert de manera prèvia a l'actuació pel responsable d'aquesta actuació, que ha de fer constar fefaentment l'oferiment, i si escau, la designació, la renúncia i la intervenció.”

Disposició final novena. Caràcter de Llei qualificada

La disposició final sisena que incorpora una disposició addicional a la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998, té el caràcter de Llei qualificada. La resta d'articles i disposicions d'aquesta Llei tenen caràcter de Llei ordinària.

Disposició final desena. Textos consolidats

S'encomana al Govern, en els termes previstos a l'article 116 del Reglament del Consell General, que en el termini màxim de sis mesos des de la publicació d'aquesta Llei al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* presenti al Consell General, amb la incorporació de totes les modificacions que s'hi han produït, els projectes de consolidació de:

- la Llei 15/2022, del 23 de maig, de text consolidat d'arrendaments de finques urbanes;
- la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, del 29 de desembre del 2000;
- la Llei qualificada del Codi de procediment penal, del 10 de desembre del 1998;
- la Llei 9/2022, del 7 d'abril, del procediment contenciós administratiu; i
- la Llei 22/2021, de 17 de setembre, del text consolidat del Codi de procediment civil.

Disposició final onzena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà que es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Casa de la Vall, 13 de novembre del 2025

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Emmanuel Macron
Copríncep d'Andorra
President de la República Francesa

Josep-Lluís Serrano Pentinat
Copríncep d'Andorra
Bisbe d'Urgell